

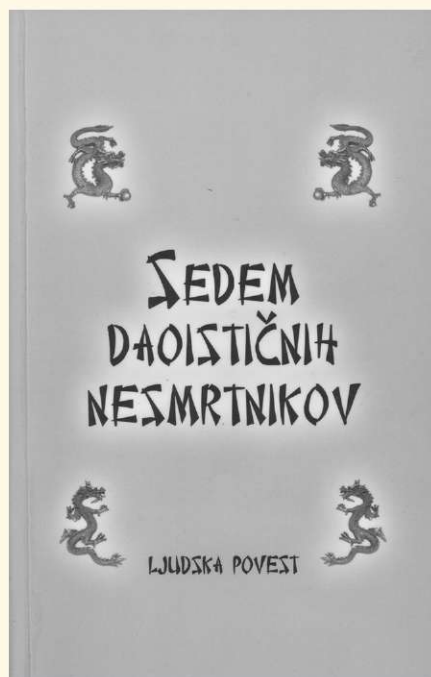
Kitajska ljudska povest: SEDEM DAOISTIČNIH NESMRTNIKOV

Prevod: Peter Amalietti;

Založba Amalietti & Amalietti, 2010;
230 str.

Sedem daoističnih nesmrtnikov je stara kitajska ljudska povest iz dinastije Yuan (14. st.), časa mongolske nadvlade, ko so se pojavili prvi ljudski romani. Zgodba opisuje pot daoističnega mojstra Wanga Chongyanga, patriarha severne daoistične šole »popolne resnice« (quanzhen), ki predaja svoje znanje svojim sedmim predanim učencem – šestim moškimi in eni ženski –, ki jim je usojeno, da postanejo nesmrtniki, ti pa se na svoji poti spopadajo s težavami, ki preprečujejo popolno, intuitivno razumevanje Daa, primarnega absoluta. Čeprav naj bi šlo v povesti za resnične zgodovinske osebnosti iz dinastije Song oziroma Jin (12. stol.), zgodba zamolči čas dogajanja. Čas je postranskega pomena in zgodba bi se prav lahko odvijala tudi danes. Namesto strukturnim podrobnostim se pripoved posveti nekaterim ključnim elementom daoistične misli in njenemu ezoteričnemu delu, notranji alkimiji (neidan), ki pa niso podani v duhu akademskega konceptualiziranja, temveč so aplicirani na osebnem razvoju protagonistov.

Daoizem verjame, da se vse spreminja, a v tej bivanjski dinamiki se človek, še posebno pa notranji alkimist, tako rekoč neizbežno znajde na točkah zastoja – statičnih preprekah (ki so produkt ega) na poti v popolno razsvetljenje in morda celo nesmrtnost. Te prepreke pa so tudi rdeča nit povesti. Slednja je tako več kot le zbirka individualnih zgodb, ki jim je sicer skupno iskanje Daa. Pravzaprav

gre za priročnik, ki opozarja na najpogostejše individualne težave in prepreke, ki se pojavijo na poti do razsvetljenja in nesmrtnosti. Cilj daoistične notranje alkimije, ki je tako rekoč sinonim za daoistično nesmrtnost, je v prvi vrsti raztopitev ega, ki postavlja ovire pred nas. V knjigi najdemo predvsem teoretično (nravno) podlago, ki pogojuje kakršenkoli napredek v notranji alkimiji, ter kopic osebni primerov, ki pokažejo na težavnost alkimistične poti v praksi. Ne bomo pa našli konkretnih alkimističnih navodil oziroma postopkov.

In kdo je pravzaprav nesmrtnik? Nesmrtnik je v širšem pomenu razsvetljena oseba, ki je uspela raztopiti vse spone, ki koreninijo v svetu navezanosti. Prost, kakor jesensko listje, odkriva bisser bivanja v sebi (bit) in postaja samozadosten v absolutnem pomenu besede. Kitajska pismenka xian, ki označuje nesmrtnika, je sestavljena iz dveh pomen-skih delov, od katerih levi predstavlja človeka, desni pa goro. Človeka, torej,

ki je – etimološko gledano – odšel in biva v gorah; »gorovnik« oziroma puščavnik. Gore in gozd so zato pogosta prisposodba v kitajski umetnosti, saj so lahko metafora za kontemplacijo. V ožjem pomenu pa nesmrtnik označuje osebo, katere spiritualno (nesmrtno) telo se bo ultimativno združilo z Daom.

V slovenskem prevodu se je težav na osebni poti alkimista lotil sicer že roman Potovanje na zahod (napisal naj bi ga ravno eden od sedmih daoističnih nesmrtnikov), a povest Sedem daoističnih nesmrtnikov je bolj kratkočasnja, bolj nazorna in precej manj odeta v simboliko daoistične religije (daojiao), ki neukega bralca lahko popolnoma zavede – ali odpelje v svet akademskih tolmačenj kitajske literature. A podobno kot v Potovanju na Zahod tudi v Sedmih daoističnih nesmrtnikih ne manjka humorja, ki je za daoizem – za razliko od drugih dveh kitajskih kulturnih stebrov, budizma in konfucianizma – tako značilen.

Povest je zato pisana zelo živo, slikovito in nazorno, kar v bistvu odraža tudi dejstvo, da so v tem času romani nastali preprosto s spojitvijo pisane besede z že obstoječimi zgodbami, ki so se do takrat med ljudstvom prenašale prek ustnega izročila. Romani so lahko hkrati dobro služili za približevanje abstraktnih pojmov daoizma in budizma neuki kitajski množici. Pred tem je bila pisana beseda privilegij izobražencev in njihovih akademskih tekstov, ljudske »banalnosti« in »vraževernosti« pa tam niso našle mesta. Ne glede na banalnost ali globlino knjige, pa bo delo zagotovo po godu tudi vsem, ki radi prebirajo fantazijski žanr ali pa občudujejo kitajsko umetnost nasploh.

Alan Kelher